

Títol VIII

Del Tribunal Constitucional

Article 95

1. El Tribunal Constitucional és l'ínterpret suprem de la Constitució, actua jurisdiccionalment i les seves sentències vinculen els poders públics i els particulars.
2. El Tribunal Constitucional aprova el seu propi reglament i exerceix la seva funció sotmès únicament a la Constitució i la llei qualificada que el reguli.

Article 96

1. El Tribunal Constitucional es compon de quatre magistrats constitucionals, designats entre persones de reconeguda experiència jurídica o institucional, un per cadascun dels coprínceps i dos pel Consell General. El seu mandat té una durada de vuit anys i no és renovable per períodes consecutius. La renovació del Tribunal Constitucional es farà per parts. El règim d'incompatibilitats serà regulat per la llei qualificada a què fa referència l'article anterior.
2. És presidit cada dos anys pel magistrat al qual correspongui l'esmentada presidència segons torn rotatori.

Article 97

1. El Tribunal Constitucional adopta les seves decisions per majoria de vots. Les deliberacions i els vots són secrets. El ponent,

sempre designat per sorteig, té vot de qualitat en cas d'empat.

2. Les sentències que estimin parcialment o totalment la demanda han d'especificar, d'acord amb la llei qualificada, l'àmbit i extensió dels seus efectes.

Article 98

El Tribunal Constitucional coneix:

- a)** Dels processos d'inconstitucionalitat contra les lleis, els decrets legislatius i el reglament del Consell General.
- b)** Dels requeriments de dictamen previ d'inconstitucionalitat sobre lleis i tractats internacionals.
- c)** Dels processos d'empara constitucional.
- d)** Dels conflictes de competències entre els òrgans constitucionals. A aquests efectes, es consideren òrgans constitucionals els coprínceps, el Consell General, el Govern, el Consell Superior de la Justícia i els Comuns.

Article 99

1. Poden interposar recurs d'inconstitucionalitat contra les lleis i els decrets legislatius una cinquena part dels membres del Consell General, el cap de Govern i tres Comuns. Una cinquena part dels membres del Consell General pot interposar recurs d'inconstitucionalitat contra el reglament de la cambra. El termini d'interposició de la demanda és de trenta dies des de la data de publicació de la norma.

2. La interposició del recurs no suspèn la vigència de la norma impugnada. El Tribunal haurà de dictar sentència en el termini màxim de dos mesos.

Article 100

- 1.** Si en la tramitació d'un procés un tribunal té dubtes raonables i fonamentats sobre la constitucionalitat d'una llei o d'un decret legislatiu que sigui d'aplicació imprescindible per a la solució de la causa, formularà escrit davant del Tribunal Constitucional demanant el seu pronunciament sobre la validesa de la norma afectada.
- 2.** El Tribunal Constitucional podrà no admetre la tramitació de l'escrit sense recurs posterior. En cas d'admissió dictarà sentència en el termini màxim de dos mesos.

Article 101

- 1.** Els coprínceps, en els termes de l'article 46.1.f), el cap de Govern o una cinquena part dels membres del Consell General, poden requerir dictamen previ d'inconstitucionalitat sobre els tractats internacionals abans de la seva ratificació. Aquest procediment tindrà caràcter preferent.
- 2.** La resolució estimatòria d'inconstitucionalitat impedirà la ratificació del tractat. En tot cas, la celebració d'un tractat internacional que contingui estipulacions que contradiguin la Constitució exigirà la reforma prèvia d'aquesta.

Article 102

Contra els actes dels poders públics que lesionin drets fonamentals, estan legitimats per demanar empara davant el Tribunal Constitucional:

- a)** Els qui hagin estat part o siguin coadjuvants en el procés judicial previ a què es refereix l'article 41.2 d'aquesta Constitució.
- b)** Els qui tinguin un interès legítim en relació a disposicions o actes sense força de llei del Consell General.

- c) El Ministeri Fiscal en cas de violació del dret fonamental a la jurisdicció.

Article 103

1. El conflicte entre els òrgans constitucionals es plantejarà quan un d'ells al·legui l'exercici il·legítim per l'altre de competències que li són constitucionalment atribuïdes.
2. El Tribunal Constitucional podrà suspendre amb caràcter cautelar els efectes de les normes o actes impugnats i, en el seu cas, ordenar el cessament de les actuacions que han donat lloc al conflicte.
3. La sentència determinarà i atribuirà a una de les parts la competència en litigi.
4. L'inici d'un conflicte de competències impedeix el plantejament de la qüestió davant l'Administració de Justícia.
5. La llei regularà els supòsits en els quals el conflicte es planteja per raó del no exercici de les competències que els òrgans mencionats tenen atribuïdes.

Article 104

Una llei qualificada regularà l'estatut jurídic dels membres del Tribunal Constitucional, els processos constitucionals i el funcionament de la institució.